

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 45/11

Λουξεμβούργο, 12 Μαΐου 2011

Απόφαση στην υπόθεση C-391/09
Malgožata Runevič-Vardyn et Łukasz Paweł Wardyn κατά Vilniaus miesto
savivaldybės administracija κ.λπ.

Το Δικαστήριο αποφαινεται επί της μεταγραφής του ονόματος και του επωνύμου των πολιτών της Ένωσης στις ληξιαρχικές πράξεις που εκδίδονται σε κράτος μέλος

Το δίκαιο της Ένωσης δεν αποκλείει τη δυνατότητα των αρμόδιων αρχών να αρνηθούν την τροποποίηση της γραφής του επωνύμου και των ονομάτων στις ληξιαρχικές πράξεις, εφόσον η άρνηση αυτή δεν μπορεί να προκαλέσει στους ενδιαφερομένους σοβαρά μειονεκτήματα

Η Malgožata Runevič-Vardyn, γεννηθείσα στις 20 Μαρτίου 1977 στο Vilnius, έχει τη λιθουανική ιθαγένεια. Ανήκει στην πολωνική μειονότητα της Λιθουανίας. Δηλώνει ότι οι γονείς της τής έδωσαν το πολωνικό όνομα «Małgorzata» και ως επώνυμο αυτό του πατέρα της, δηλαδή «Runiewicz». Κατ' αυτήν, το πιστοποιητικό γεννήσεώς της που εκδόθηκε το 1977 έχει συνταχθεί με κυριλλικούς χαρακτήρες ενώ στο πιστοποιητικό που της χορηγήθηκε το 2003 επισημαινόταν ότι το όνομα και το επώνυμό της έχουν καταχωριστεί με τη λιθουανική τους μορφή, δηλαδή «Malgožata Runevič». Το ίδιο όνομα και το ίδιο επώνυμο περιλαμβάνονται στο λιθουανικό διαβατήριό το οποίο εκδόθηκε το 2002.

Το 2007, έχοντας ζήσει και εργαστεί για ορισμένο χρόνο στην Πολωνία, ήλθε σε γάμο με τον Łukasz Paweł Wardyn, Πολωνό πολίτη, στο Vilnius. Στο πιστοποιητικό γάμου που εξέδωσε η διεύθυνση αστικής καταστάσεως του Δήμου του Vilnius, το ονοματεπώνυμο «Łukasz Paweł Wardyn» μεταγράφηκε ως «Łukasz Paweł Wardyn», σύμφωνα δηλαδή με τους κανόνες λιθουανικής γραφής αλλά χωρίς χρήση διακριτικών σημείων. Το ονοματεπώνυμο της συζύγου του, μετά την προσθήκη του δικού του επωνύμου στο πατρώνυμό της, μεταγράφηκε ως «Malgožata Runevič-Vardyn», με χρήση δηλαδή μόνο των λιθουανικών χαρακτήρων, στους οποίους δεν περιλαμβάνεται το γράμμα «W». Σήμερα οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης κατοικούν με τον γιο τους στο Βέλγιο.

Το 2007, η Malgožata Runevič-Vardyn υπέβαλε στη διεύθυνση αστικής καταστάσεως του Δήμου του Vilnius αίτηση για την τροποποίηση του περιλαμβανόμενου στο πιστοποιητικό γεννήσεως ονόματος και επωνύμου της σε «Małgorzata Runiewicz» και για την τροποποίηση του περιλαμβανόμενου στο πιστοποιητικό γάμου ονόματος και επωνύμου της σε «Małgorzata Runiewicz-Wardyn». Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε και οι δυο σύζυγοι άσκησαν προσφυγή ενώπιον του Vilniaus miesto 1 apylinkės teismas (πρωτοδικείο του Vilnius). Το δικαστήριο αυτό ζητεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να κρίνει εάν το δίκαιο της Ένωσης αντίκειται σε νομοθεσία κράτους μέλους δυνάμει της οποίας το όνομα και το επώνυμο των φυσικών προσώπων πρέπει να μεταγράφονται στις ληξιαρχικές πράξεις που εκδίδονται σε αυτό το κράτος σύμφωνα με τους κανόνες γραφής της επίσημης γλώσσας του εν λόγω κράτους.

Το Δικαστήριο υπογραμμίζει καταρχάς ότι η οδηγία 2000/43/EK¹ περί της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση του ζεύγους Wardyn διότι το πεδίο εφαρμογής της δεν καλύπτει εθνικές ρυθμίσεις σχετικά με τη μεταγραφή του επωνύμου και του ονόματος στις ληξιαρχικές πράξεις. Στο πλαίσιο αυτό, μολονότι η οδηγία κάνει γενικώς αναφορά στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες που είναι διαθέσιμα στο κοινό και στην παροχή αυτών, εντούτοις, δεν μπορεί να

¹ Οδηγία 2000/43/EK του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2000, περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής (EE L 180, σ. 22).

γίνει δεκτό ότι οι σχετικές εθνικές ρυθμίσεις εμπίπτουν στην έννοια της «υπηρεσίας» υπό την έννοια της οδηγίας.

Εν συνεχεία, όσον αφορά τις διατάξεις της Συνθήκης περί ιθαγένειας της Ένωσης, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι μολονότι, στο παρόν στάδιο εξελίξεως του δικαίου της Ένωσης, οι κανόνες σχετικά με τη μεταγραφή στις ληξιαρχικές πράξεις του επωνύμου και του ονόματος των φυσικών προσώπων εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, εντούτοις, κατά την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής, τα κράτη μέλη οφείλουν να συμμορφώνονται προς το δίκαιο της Ένωσης και, ιδίως, προς τις διατάξεις της Συνθήκης σχετικά με την ελευθερία όλων των πολιτών της Ένωσης να κυκλοφορούν και να διαμένουν στο έδαφος των κρατών μελών.

Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι το επώνυμο και το όνομα ενός προσώπου αποτελεί συστατικό στοιχείο της ταυτότητάς του και της ιδιωτικής του ζωής, η προστασία των οποίων κατοχυρώνεται με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών.

Όσον αφορά την αίτηση της Malgožata Runevič-Vardyn να τροποποιηθεί το όνομα και το πατρώνυμό της στα λιθουανικά πιστοποιητικά γεννήσεως και γάμου, το Δικαστήριο εκτιμά ότι, όταν πολίτης της Ένωσης μεταβαίνει σε άλλο κράτος μέλος και, στη συνέχεια, συνάπτει γάμο με πολίτη αυτού του κράτους, το γεγονός ότι το προ του γάμου επώνυμο του πολίτη καθώς και το όνομά του μπορούν να τροποποιηθούν και να μεταγραφούν στις εκδιδόμενες στο κράτος μέλος καταγωγής του ληξιαρχικές πράξεις μόνο με τους χαρακτήρες της γλώσσας του κράτους μέλους αυτού δεν μπορεί να συνιστά λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση σε σχέση με αυτή της οποίας ετύγχανε πριν ασκήσει το δικαίωμά του σε ελεύθερη κυκλοφορία. Επομένως, **η έλλειψη ενός τέτοιου δικαιώματος δεν μπορεί να αποτρέψει τους πολίτες της Ένωσης από την άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας** που κατοχυρώνονται με τη Συνθήκη και δεν αποτελεί, κατά το μέτρο αυτό, περιορισμό.

Όσον αφορά την αίτηση του ζεύγους να τροποποιηθεί η προσθήκη, στο λιθουανικό πιστοποιητικό γάμου, του επωνύμου του Ł. P. Wardyn στο πατρώνυμο της συζύγου του (δηλαδή Wardyn αντί Vardyn), το Δικαστήριο κρίνει ότι δεν αποκλείεται η άρνηση αυτής της τροποποίησης να προκαλέσει μειονεκτήματα στους ενδιαφερομένους. Εντούτοις, **η άρνηση αυτή τότε μόνον μπορεί να αποτελεί περιορισμό στην άσκηση των ελευθεριών που κατοχυρώνονται στη Συνθήκη, όταν δύναται ως εκ της φύσεώς της να προκαλέσει «σοβαρά μειονεκτήματα» διοικητικής, επαγγελματικής και ιδιωτικής φύσεως στους ενδιαφερομένους.** Εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να ελέγξει εάν η άρνηση τροποποίησης της μεταγραφής του κοινού επωνύμου των συζύγων ενδέχεται να προκαλέσει τέτοια μειονεκτήματα στους ενδιαφερομένους. Εάν συντρέχει τέτοια περίπτωση, πρόκειται για περιορισμό στις ελευθερίες που κατοχυρώνει η Συνθήκη υπέρ όλων των πολιτών της Ένωσης. **Εναπόκειται επίσης στο εθνικό δικαστήριο, υπ' αυτές τις συνθήκες, να ελέγξει εάν με την άρνηση αυτή επιτυγχάνεται η εξισορρόπηση των υφιστάμενων συμφερόντων** ήτοι, αφενός, του δικαιώματος των συζύγων σε σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής τους ζωής και, αφετέρου, της θεμιτής προστασίας από το εμπλεκόμενο κράτος μέλος της επίσημης εθνικής του γλώσσας και των παραδόσεών του. Το Δικαστήριο εκτιμά, εν προκειμένω, ότι **το δυσανάλογο της απορρίψεως των αιτήσεων τροποποίησης** που υπέβαλαν οι σύζυγοι **μπορεί ενδεχομένως να συναχθεί από το γεγονός ότι η διεύθυνση αστικής καταστάσεως του Δήμου του Vilnius μετέγραψε στο ίδιο πιστοποιητικό το ως άνω επώνυμο, όσον αφορά τον Ł. P. Wardyn, τηρώντας τους κανόνες της πολωνικής γραφής.**

Όσον αφορά την αίτηση του Ł. P. Wardyn να μεταγραφούν τα ονόματά του στο λιθουανικό πιστοποιητικό γάμου σύμφωνα με τους κανόνες της πολωνικής γραφής, ήτοι με τη μορφή «Łukasz Paweł» (και όχι «Lukasz Paweł»), το Δικαστήριο σημειώνει ότι η απόκλιση μεταξύ της λιθουανικής και της πολωνικής μεταγραφής συνίσταται στην παράλειψη των μη χρησιμοποιούμενων στη λιθουανική γλώσσα διακριτικών σημείων. Το Δικαστήριο επισημαίνει συναφώς ότι σε πλήθος δραστηριοτήτων της καθημερινής ζωής, τα διακριτικά σημεία συχνά παραλείπονται για τεχνικούς λόγους (οφειλόμενους ιδίως σε αντικειμενικούς περιορισμούς των δυνατοτήτων των συστημάτων πληροφορικής). Επιπλέον, τα πρόσωπα που δεν γνωρίζουν ξένες γλώσσες συχνά αγνοούν τη σημασία των διακριτικών σημείων. Επομένως, δύσκολα μπορεί να

γίνει δεκτό ότι η παράλειψη τέτοιων σημείων μπορεί, αυτή καθαυτή, να προκαλέσει για το συγκεκριμένο πρόσωπο πραγματικά και σοβαρά μειονεκτήματα ικανά να δημιουργήσουν αμφιβολίες ως προς την ταυτότητα και τη γνησιότητα των επιδεικνυόμενων εγγράφων. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι **η άρνηση τροποποιήσεως του πιστοποιητικού γάμου ενός πολίτη της Ένωσης ο οποίος έχει την ιθαγένεια άλλου κράτους μέλους** προκειμένου τα ονόματα του πολίτη αυτού να μεταγραφούν στο εν λόγω πιστοποιητικό με διακριτικά σημεία, όπως ακριβώς είχαν αναγραφεί στις ληξιαρχικές πράξεις που είχαν εκδοθεί στο κράτος μέλος καταγωγής του, σύμφωνα με τους κανόνες γραφής της επίσημης γλώσσας του τελευταίου αυτού κράτους, **δεν αποτελεί περιορισμό στην άσκηση των ελευθεριών που κατοχυρώνονται με τη Συνθήκη υπέρ όλων των πολιτών της Ένωσης.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106